

foglalkoznia.” – olvasható Szegedy-Maszák Mihály Ottlik-monográfiájának előszavában.

Előadásomban azon kultuszbeli képzetet vizsgálom meg, amely szerint az *Iskola* az Ottlik-korpusz csúcsteljesítménye, s a többi szöveg inkább csak a „nagy” műben kiteljesedő prózapoétika előszele vagy lecsengése. Ez a hierarchia lefordítható arra a klasszikus filológiai modellre és kiadói gyakorlatra, mely a szövegvariánsokat alárendeli a végsőnek, s ezáltal a legértékesebbnek gondolt szövegállapotnak.

Azonban a szövegvariancia nemcsak ahhoz a felfogáshoz vezethet, hogy egy kicsúcsosodó, „végső” szöveg lehetőségét feltételezzük, hanem ahhoz is, hogy éppen ezt a hierarchiát elvetve egy végső szöveg stabilitását kétségbevonó, „a szöveg” nemlétezését problematizáló belátásra jutunk. Egy ilyen instabil pozíció pedig nem lehet táptalaja a hierarchizálásnak, a *Hajnali háztetők* „műhelytanulmányként”, vagy a *Buda* „függeléként” való olvasatának, hanem a variánsok egyediségére irányítaná a figyelmet.

Előadásomban az Ottlik-értelmezések ilyen filológiai háttérét, motiváltságát fogom elemezni, azt a belátást kockáztatva meg, hogy a filológia és az értelmezés közötti merev különbségtétel elmosódhat, mivel a filológia értelmezésként, az értelmezés pedig filológiaként lepleződik le.

Kondor Tamás (Eötvös Loránd Tudományegyetem)

Vas István Róma-versei

A rendszerváltás utáni irodalomtörténet-írás Vas István költészetének recepcióját nagymértékben elhanyagolta, holott – meglátásom szerint – poétikája jelentős hatással volt a későbbi magyar lírára. E poétikát Vas István Róma-verseit vizsgálva exponálom, elsősorban a *Római rablás* (1962) című kötet anyagát képező *Római pillanat* (1948) és az *Eső és Tramontána* (1961) című ciklusokra fókuszálva, megbízható szakirodalom híján nagyrészt önálló hermeneutikai munkával. E ciklusok túlnyomó részét ekphrasisok alkotják, így megközelítem egyik fő iránya a versek vizualitásának vizsgálata, az ekphrasisok tárgyai és megfigyelői között létesülő diszkurzív viszony, egy a kötet poétikájára szabott, mitchelli és boehmi alapokon nyugvó kísérleti ekphrasisfogalom segítségével.

A versek narrátoraiából kibomló implicit szerző rekonstrukciója mellett az ekphrasisok tárgyainak motivikus elemzésére is sor kerül, a *város* mint költői tér, a *rom* mint motívum vizsgálatára, ezek egybejárhatóságának felmérésére. További szándékom az egyes ekphrasisok vizsgálatán túl a kötet egészének poétikáját körvonalazni, a kötet makroszintű stratégiáit és a versek mikroszintű megoldásait összeolvasni. Itt tett megfigyeléseim Vas István költészetének szélesebb horizontján való jelentőségét is tárgyalom.